

**Snežniško vbogajme na severni strani
Prisanka, kot ga je bilo moč videti letošnje
poletje z bližnjega Visokega Mavrinca.**

Foto: Miha Pavšek

v avgustu zaradi suše gozdovi marsikje odeli v jesenske barve. Nasprotno je bil julij v Julijcih silno namočen, nekatere meteorološke postaje so zbrale prek 300 mm moče. A kaj, ko so avgusta zgoraj "pipico" skoraj povsem zaprli, padavinska kvota je bila kvečjemu polovična. Junija je bilo nekaj več uric sončnega vremena kot ponavadi, podobno – z izjemo severne Slovenije – je bilo tudi julija. Zadnji mesec pa je oba prejšnja glede sonca dobesedno postavil v senco, saj smo ga bili deležni za petino do tretjino več od dolgoletnega povprečja! Letošnja snežna revščina in topla pomlad sta povzročili, da je snežna odeja na Kredarici skopnela že v začetku junija, kar se sicer zgodi šele proti koncu meseca.

Ob koncu vremenskega opisa namenimo nekaj besed o poletni vročini tudi našemu alpskemu sosedi. Po podatkih avstrijske meteorološke službe (ZAMG) so zadnji junijski dan na observatoriju Sonnblick, 3109 metrov visoko v Turah, namerili 15,3 °C, kar je najvišja zabeležena temperatura na tej postaji od začetka meritev pred 126 leti! Sredi avgusta pa so dosegli novo rekordno znamko tudi ponekod v švicarskih Alpah. Krivec za njihove rekorde je bilo sovpadanje dotoka in spuščanja izjemno tople zračne mase iznad Afrike in jugozahodne Evrope. 19. avgusta se je na 3580 metrov visokem Jungfraujochu v Bernskih Alpah ogrelo do 12,8 °C, na visokogorski postaji Piz Corvatsch (3305 m), ki je prav tako v mreži švicarske meteorološke službe, pa so namerili 13,2 °C. Na naši Kredarici (2514 m) so bili rekordi tokrat "na varnem", še najvišje je seglo živo srebro 1. julija, ko se je povzpelo do 18,8 °C. Vseeno pa je bilo tam zgoraj precej prijetneje kot spodaj, kjer smo imeli v večini krajev več kot 40 vročih dni, zato smo se pogosto zatekali k osvežitvi čim višje. Vtis je, da so meseci letošnjega meteorološkega poletja kar tekmovali med seboj, kateri bo (naj)bolj gorak, pri čemer je bil vsak naslednji še za odtenek bolj vroč. Poletno vreme je (na srečo) že odšlo na smetišče vremenske zgodovine, saj je zunaj že vse nared za jesensko barvno suito. A le tam, kjer ni vsega obarvala ali celo pobrala poletna suša ...

Nove vremenske postaje v Karavankah

Od sredine septembra 2012 ob planinskem domu na Zelenici deluje nova samodejna vremenska postaja. Trenutnim karavanškim postajam v Avstriji, natančneje na avstrijski strani ljubeljskega predora (na Ojstrcu/Obirju oziroma tik za njim, pri koči pod Košuto in v Železni Kapli), in postajama v Sloveniji (na mejnem Zgornjem Plotu tik nad Zelenico in pri bližnjem planinskem domu na Zelenici) se bo kmalu pridružila še podobna postaja na Stolu blizu Prešernove koče. V petek, 21. septembra 2012, so vsi štirje v čezmejnem projektu Naravne nesreče brez meja (<http://www.natural-hazards.eu/>) sodelujoči partnerji slovesno predali namenu eno od na novo delujočih samodejnih vremenskih postaj. Vremenski podatki novih in že delujočih postaj na tem območju so dostopni na spletiščih projekta (<http://www.natural-hazards.eu/test-area1.html>) in Koroške lavinske službe/LWD Kärnten (http://www.lawine.ktn.gv.at/264307_DE-Naturgefahren_ohne_Grenzen-Wetterstationen). Z začetkom snežne sezone bodo tako tudi za Zelenico na voljo podatki o višini snežne odeje in gostoti snega ter njegovi vodnatosti (t. i. vodni ekvivalent snežne odeje). Cilj projekta sta izboljšanje strokovnih podlag o nevarnostih za naravne nesreče in okrepitev sodelovanja pri pripravi obvestil in opozoril pred nevarnostjo snežnih in zemeljskih plazov, drobirskih tokov in hudourniških poplav na območju Karavank. V projektu so se povezali koroška izpostava avstrijskega Zveznega urada za meteorologijo in geodinamiko (ZAMG) kot vodilni partner, Koroška lavinska služba (LWD Kärnten) ter Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU in Geodetski inštitut (GI) Slovenije. Z izdajanjem poskusnega lavinskega biltena za Karavanke bodo začeli že to zimo in ga posredovali na ARSO, ki je pristojen za obveščanje in opozarjanje na državni ravni.

Miha Pavšek, vodja projekta na GIAM ZRC SAZU